

Grozījumi:

17.04.1997. likums / LV, 104/105 (819/820), 25.04.1997. / Stājas spēkā 09.05.1997.
13.12.2001. likums / LV, 186 (2573), 21.12.2001. / Stājas spēkā 01.07.2002.
22.05.2002. likums / LV, 88 (2663), 12.06.2002. / Stājas spēkā 26.06.2002.
26.10.2005. likums / LV, 181 (3339), 11.11.2005. / Stājas spēkā 25.11.2005.
15.06.2006. likums / LV, 98 (3466), 27.06.2006. / Stājas spēkā 01.10.2006.
26.03.2009. likums / LV, 55 (4041), 08.04.2009. / Stājas spēkā 22.04.2009.
22.09.2011. likums / LV, 158 (4556), 06.10.2011. / Stājas spēkā 20.10.2011.
19.12.2013. likums / LV, 6 (5065), 09.01.2014. / Stājas spēkā 10.01.2014.
30.01.2014. likums / LV, 32 (5091), 13.02.2014. / Stājas spēkā 14.02.2014.
15.06.2017. likums / LV, 128 (5955), 29.06.2017. / Stājas spēkā 13.07.2017.

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS

Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem**I nodaļa
Vispārīgie noteikumi****1. pants. Preses brīvība**

Šā likuma mērķis ir aizsargāt Latvijas Republikas Satversmē nostiprinātās tiesības uz vārda brīvību.

Preses un citu masu informācijas līdzekļu cenzūra nav atļauta.

Nav atļauta nekāda preses un citu masu informācijas līdzekļu monopolizācija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

2. pants. Prese un citi masu informācijas līdzekļi

Saskaņā ar šo likumu prese un citi masu informācijas līdzekļi (turpmāk tekstā — masu informācijas līdzekļi) ir avīzes, žurnāli, biļeteni un citi periodiskie izdevumi (iznāk ne retāk kā reizi trīs mēnešos, vienreizējā tirāža pārsniedz 100 eksemplārus), kā arī elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kinohronika, informācijas aģentūru paziņojumi, audiovizuāli ieraksti, kas paredzēti publiskai izplatīšanai. Interneta vietni var reģistrēt kā masu informācijas līdzekļi.

Šā likuma noteikumi neattiecas uz valsts varas un pārvaldes institūciju instrukcijām, normatīvajiem aktiem, tiesu un arbitražas prakses periodiskajiem biļeteniem, mācību un zinātnisko iestāžu izdotajiem materiāliem un pašvaldību informatīvajiem izdevumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2011. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

3. pants. Tiesiskais statuss

(Izslēgts ar 22.09.2011. likumu, kas stājas spēkā 20.10.2011.)

4. pants. Masu informācijas līdzekļu darbība

Masu informācijas līdzekļi vāc, sagatavo un izplata informāciju saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem.

Nav pieļaujama iejaukšanās masu informācijas līdzekļu darbībā.

Nodrošinot preses brīvības principa īstenošanu, iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām, kuru saimnieciskā darbība saistīta ar periodisko izdevumu pavairošanu, aizliegts politisku iemeslu dēļ atteikties pieņemt un pildīt izdevumu tiražēšanas pasūtījumus.

5. pants. Tiesības saņemt informāciju

Masu informācijas līdzekļiem ir tiesības saņemt informāciju no valsts un sabiedriskajām organizācijām.

6. pants. Atteikšanās sniegt informāciju

Valsts un sabiedrisko organizāciju amatpersonas var atteikties sniegt informāciju tikai tad, ja tā nav publicējama saskaņā ar šā likuma 7. pantu.

7. pants. Nepublicējamā informācija

Aizliegts publicēt informāciju, kas ir valsts noslēpums vai cits ar likumu speciāli aizsargāts noslēpums, kas aicina uz vardarbību un pastāvošās iekārtas gāšanu, propagandē karu, cietisirdību, rasu, nacionālo vai reliģisko pārkumu un neiecietību, kūda uz citu noziegumu izdarīšanu.

Nav publicējami pirmstiesas izmeklēšanas materiāli bez prokurora vai izmeklētāja rakstveida atļaujas. Tiesvedības procesa atspoguļojumā nav pieļaujama tādu materiālu publicēšana, kuri pārkāpj nevainīguma prezumpciju. Atklātās tiesas sēdēs žurnālisti drīkst izdarīt tehniskus ierakstus, ja tas netraucē tiesas procesa norisi.

Aizliegts publicēt personu korespondences, telefonsarunu un telegrāfisko ziņojumu saturu bez adresāta un autora vai viņu mantinieku piekrišanas.

Aizliegta un saskaņā ar likumu tiek sodīta masu informācijas līdzekļu izmantošana, lai iejauktos personu personiskajā dzīvē.

Aizliegts publicēt informāciju, kura aizskar fizisko un juridisko personu godu un cieņu un ceļ tam neslavu.

Aizliegts publicēt ziņas par personu veselības stāvokli bez viņu piekrišanas.

Aizliegts publicēt komercnoslēpumus un patentu noslēpumus bez to īpašnieka piekrišanas.

Aizliegts bez Bērnu tiesību aizsardzības likumā minēto personu un iestāžu piekrišanas publicēt:

- 1) tādu informāciju, kas var būt par pamatu prettiesiskas darbības rezultātā cietuša bērna interešu (privātums, identitāte un reputācija) apdraudējumam;
- 2) prettiesiskas darbības rezultātā cietuša bērna attēlu;
- 3) tādu informāciju, kas ļauj identificēt nepilngadīgu likumpārkāpēju vai nepilngadīgu liecinieku.

Aizliegts publicēt bērnu pornogrāfiju un materiālus, kuri demonstrē pret bērnu vērstu vardarbību.

Aizliegts publicēt erotiska un pornogrāfiska rakstura materiālus, ja tādējādi tiek pārkāpta kārtība, kas noteikta normatīvajos aktos, kuri regulē erotiska un pornogrāfiska rakstura materiālu apriti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.05.2002., 26.10.2005., 15.06.2006., 19.12.2013. un 30.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.02.2014.)

II nodaļa Masu informācijas līdzekļu dibināšana un to darbības izbeigšana

8. pants. Dibināšana

Tiesības dibināt un izdot masu informācijas līdzekļus ir juridiskajām un fiziskajām personām, kā arī personālsabiedrībām.

Attiecības starp dibinātāju, izdevēju un redakciju regulē līgums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2011. likumu, kas stājas spēkā 20.10.2011.)

9. pants. Reģistrācija

Masu informācijas līdzekļus reģistrē Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs (turpmāk — Uzņēmumu reģistrs) un ierakstus masu informācijas līdzekļu reģistrā (turpmāk — reģistrs) izdara Uzņēmumu reģistra valsts notārs uz ieinteresētās personas pieteikuma, tiesas nolēmuma vai citas kompetentas valsts institūcijas (amatpersonas) lēmuma pamata. Reģistra ierakstus uzglabā elektroniskā formā, un tiem ir tāds pats juridiskais spēks kā lēmumam par ieraksta izdarīšanu. Ja reģistra ieraksts neatbilst lēmumam par ieraksta izdarīšanu, noteicošais ir lēmums. Masu informācijas līdzekļa reģistrācijas lietai pievienojami dokumenti, uz kuru pamata izdarīti ieraksti reģistrā, kā arī citi likumā noteiktie dokumenti.

Reģistrā ieraksta šādas ziņas:

- 1) masu informācijas līdzekļa nosaukums, kura rakstībā lietoti latviešu vai latīņu alfabēta burti. Masu informācijas līdzekļa nosaukumu papildus var norādīt valodā, kurā tas tiks izdots, taču šis nosaukums netiek ierakstīts reģistrā;
- 2) valoda, kurā masu informācijas līdzeklis tiks izdots;
- 3) masu informācijas līdzekļa īpašnieka (dibinātāja) — juridiskās personas vai personālsabiedrības reģistrācijas numurs, nosaukums, adrese;
- 4) masu informācijas līdzekļa īpašnieka (dibinātāja) — fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods (ja tāda nav, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi);
- 5) masu informācijas līdzekļa izdevēja — juridiskās personas vai personālsabiedrības reģistrācijas numurs, nosaukums, adrese;
- 6) masu informācijas līdzekļa izdevēja — fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods (ja tāda nav, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi);
- 7) masu informācijas līdzekļa saturiskā ievirze un uzdevumi;
- 8) teritorija vai auditorija, kurā paredzēts izplatīt vai pārraidīt masu informācijas līdzekļa produkcijas galveno daļu;
- 9) masu informācijas līdzekļa darbības termiņš, ja tas tiek dibināts uz noteiktu laiku vai noteikta mērķa sasniegšanai;
- 10) citas ziņas, ja to paredz ārējie normatīvie akti;
- 11) ieraksta izdarīšanas datums.

Kopā ar reģistrācijas pieteikumu iesniedzams lēmums par attiecīgā masu informācijas līdzekļa dibināšanu un izdošanu. Ja dibinātājs, izdevējs vai redakcija ir dažādas personas, iesniedzams līgums, kas regulē attiecības starp

šīm personām. Par masu informācijas līdzekļa reģistrēšanu un iesniedzamo dokumentu reģistrāciju maksājama valsts nodeva, kuras apmēru, samaksas kārtību un atvieglojumus nosaka Ministru kabinets.

Pēc masu informācijas līdzekļa reģistrēšanas un masu informācijas līdzekļa rakstveida pieprasījuma saņemšanas Uzņēmumu reģistrs tam par maksu izsniedz reģistrācijas apliecību. Ierakstot reģistrā masu informācijas līdzekli, tam piešķir individuālu reģistrācijas numuru. Masu informācijas līdzekļa reģistrācijas apliecībā norāda attiecīgā masu informācijas līdzekļa nosaukumu, reģistrācijas datumu, reģistrācijas vietu, reģistrācijas numuru un reģistrācijas apliecības izdošanas datumu.

Masu informācijas līdzekļa dibinātāja (izdevēja) tiesības uzsākt darbību saglabājas vienu gadu no reģistrācijas lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Ieraksta izdarīšanai vai dokumentu reģistrēšanai (pievienošanai lietai) reģistram iesniedz pieteikumu, kurā norāda ziņas atbilstoši pieteikuma būtībai:

1) reģistrācijas pieteikumā — šā panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. un 10. punktā minētās reģistrā ierakstāmās ziņas;

2) pieteikumā par izmaiņām masu informācijas līdzekļu reģistrā — ziņas par izmaiņu būtību un jaunās ziņas, kuras par masu informācijas līdzekli ierakstāmas reģistrā;

3) pieteikumā par masu informācijas līdzekļa izslēgšanu no reģistra — pieteiktā ieraksta būtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.04.1997., 26.10.2005., 26.03.2009., 22.09.2011., 30.01.2014. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

9.¹ pants. Iepriekšreģistrētās informācijas izmaiņu reģistrācija

Lai izdarītu ierakstu reģistrā par izmaiņām iepriekšreģistrētajā informācijā, tai skaitā par jaunas informācijas reģistrāciju, Uzņēmumu reģistram iesniedz pieteikumu par masu informācijas līdzekļa izmaiņu reģistrēšanu un tam pievieno:

1) īpašnieka (dibinātāja) lēmumu par izmaiņu apstiprināšanu;

2) *(izslēgts ar 30.01.2014. likumu)*;

3) reģistrācijas apliecību, ja tajā nepieciešams izdarīt grozījumus.

Lai izdarītu reģistrā ierakstu par masu informācijas līdzekļa darbības izbeigšanu, Uzņēmumu reģistram iesniedz pieteikumu par masu informācijas līdzekļa izslēgšanu no reģistra un tam pievieno:

1) īpašnieka (dibinātāja) lēmumu par masu informācijas līdzekļa darbības izbeigšanu;

2) *(izslēgts ar 30.01.2014. likumu)*;

3) reģistrācijas apliecību, ja tā izsniegta.

(22.09.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.02.2014.)

10.pants. Lēmums par ieraksta izdarīšanu, ieraksta izdarīšanas atlikšanu vai ieraksta izdarīšanas atteikumu

Izskatot pieteikumu, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pārliecinās, ka:

1) iesniegti visi dokumenti;

2) iesniegtie dokumenti atbilst ārējo normatīvo aktu prasībām;

3) reģistrā nav reģistrēts cits tiesisks šķērslis.

Ja, pārbaudot minētos apstākļus, šķēršļi nav konstatēti, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par

ieraksta izdarišanu reģistrā.

Ja nav iesniegti visi nepieciešamie dokumenti vai iesniegtie dokumenti neatbilst ārējo normatīvo aktu prasībām, bet šie trūkumi ir novēršami, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par ieraksta izdarišanas atlikšanu un norāda termiņu trūkumu novēršanai.

Ja masu informācijas līdzekļa pieteiktais nosaukums sakrīt ar reģistrā ierakstītu masu informācijas līdzekļa nosaukumu, Uzņēmumu reģistra valsts notārs ir tiesīgs pieņemt lēmumu par ieraksta izdarišanas atlikšanu.

Ja dokumentos konstatētie trūkumi nav novēršami vai iesniegtās ziņas nav ierakstāmas reģistrā, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par ieraksta izdarišanas atteikumu. Valsts nodeva šādos gadījumos netiek atmaksāta.

(22.09.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.10.2011.)

10.¹ pants. Reģistrācijas lēmuma spēkā stāšanās, paziņošana, apstrīdēšana un pārsūdzēšana

Lēmums par ieraksta izdarišanu, ieraksta izdarišanas atlikšanu vai ieraksta izdarišanas atteikumu stājas spēkā pēc tā parakstīšanas, ja vien lēmumā nav paredzēts vēlāks spēkā stāšanās datums vai tā spēkā stāšanās ir atkarīga no cita lēmuma spēkā stāšanās. Šādā gadījumā par to izdara attiecīgu atzīmi reģistra ierakstos.

Lēmums par ieraksta izdarišanu, ieraksta izdarišanas atlikšanu vai ieraksta izdarišanas atteikumu pieņemams 10 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas. Uzņēmumu reģistrs lēmumu nosūta pieteikuma iesniedzējam triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no lēmuma pieņemšanas dienas.

Lēmuma par ieraksta izdarišanu, ieraksta izdarišanas atlikšanu vai ieraksta izdarišanas atteikumu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(22.09.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.10.2011.)

10.² pants. Atklāšanas pienākums

Masu informācijas līdzekļu dibinātājiem un īpašniekiem, kuri ir kapitālsabiedrības, ir pienākums Komerclikumā noteiktajos gadījumos un kārtībā informēt komercreģistra iestādi par to patiesajiem labuma guvējiem.

(22.09.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.10.2011.)

11. pants. Darbības izbeigšana

Masu informācijas līdzekļa darbība izbeidzas:

- 1) ja tā dibinātājs vai izdevējs un redakcija līgumā paredzētajos gadījumos izbeidz masu informācijas līdzekļa darbību,
- 2) ja masu informācijas līdzeklis viena gada laikā pēc tā reģistrācijas lēmuma spēkā stāšanās dienas nav nācis klajā,
- 3) ja tiesa ir pieņēmusi nolēmumu par masu informācijas līdzekļa darbības izbeigšanu.

Ja masu informācijas līdzekļa darbība izbeidzas šā panta pirmās daļas 1. un 3.punktā minētajos gadījumos, masu informācijas līdzekļa vadītājs vai tiesa triju dienu laikā pēc darbības izbeigšanas par to paziņo Uzņēmumu reģistram un iesniedz lēmumu par masu informācijas līdzekļa darbības izbeigšanu. Paziņojums par masu informācijas līdzekļa darbības izbeigšanu nosūtāms Latvijas Nacionālajai bibliotēkai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.04.1997., 26.10.2005. un 30.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.02.2014.)

12. pants. Darbības izbeigšana ar tiesas nolēmumu

Tiesības ierosināt tiesā izskatīt jautājumu par masu informācijas līdzekļa darbības izbeigšanu ir Latvijas Republikas ģenerālprokuroram, Uzņēmumu reģistra galvenajam valsts notāram un finanšu ministram.

Tiesa var pieņemt nolēmumu par masu informācijas līdzekļa darbības izbeigšanu, ja tas:

- 1) publicējis aicinājumu izmantot vardarbīgas vai kādas citas pretlikumīgas metodes,
- 2) publicējis aicinājumu nepakļauties Latvijas Republikas likumiem,
- 3) noteiktā termiņā un apmērā nav samaksājis Latvijas Republikas likumos paredzētos nodokļus un nepakļaujas valsts finanšu iestāžu kontrolei,
- 4) publicējis informāciju, kura krimināllietā ar tiesas spriedumu atzīta par neslavas celšanu un goda aizskaršanu, valsts noslēpuma izpaušanu, kara propagandu, rasu un nacionālās vienlīdzības pārkāpumu un bērnu pornogrāfiju,
- 5) gada laikā atkārtoti izdarījis citus šā likuma noteikumu pārkāpumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.04.1997. un 26.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

13. pants. Darbības izbeigšanas kontrole

Ja masu informācijas līdzekļa darbība tiek izbeigta ar tiesas nolēmumu, Uzņēmumu reģistrs var iecelt pilnvarotas personas, kurām uzdod realizēt pieņemtā nolēmuma izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.04.1997. likumu, kas stājas spēkā 09.05.1997.)

III nodaļa Masu informācijas līdzekļu darbības organizēšana

14. pants. Ražošanas un finanšu darbība

Masu informācijas līdzekļa ražošanas un finanšu darbību regulē Latvijas Republikas likumi un citi normatīvie akti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

15. pants. Masu informācijas līdzekļa dibinātāja vai izdevēja un redakcijas savstarpējās attiecības

Masu informācijas līdzekļa dibinātāja vai izdevēja un redakcijas savstarpējās attiecības, kā arī attiecības ar citām juridiskajām un fiziskajām personām regulē Latvijas Republikas likumi, civiltiesiskie un darba līgumi.

Civiltiesiskie līgumi nosaka:

- 1) redakcijas pienākumu publicēt dibinātāja vai izdevēja materiālus,
- 2) redakcijas darbības finansēšanu,
- 3) no masu informācijas līdzekļa gūto ienākumu (peļņas) sadali,
- 4) dibinātāja vai izdevēja un redakcijas savstarpējas saistības pienācīgu ražošanas, sociālo un sadzīves apstākļu nodrošināšanā redakcijas darbiniekiem,
- 5) citas civiltiesiskās attiecības starp dibinātāju vai izdevēju un redakciju.

16. pants. Masu informācijas līdzekļa redaktors (galvenais redaktors)

Redaktors (galvenais redaktors) atbild par masu informācijas līdzekļa redakcijas un citu tā struktūrvienību darbu atbilstoši savai kompetencei, kuru nosaka šis likums, citi normatīvie akti, kā arī ar dibinātāju vai izdevēju noslēgtie līgumi.

Redaktors (galvenais redaktors) vada masu informācijas līdzekļa redakcijas darbu, pārstāv to attiecībās ar dibinātāju, izdevēju, citām juridiskajām vai fiziskajām personām.

Redaktors (galvenais redaktors) atbild par masu informācijas līdzeklī publicējamo materiālu saturu.

Redaktors (galvenais redaktors), veicot savus pienākumus, ir redakcionāli neatkarīgs.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2011. likumu, kas stājas spēkā 20.10.2011.)

17. pants. Autortiesību ievērošana

Publicējamo un raidāmo materiālu izmantošanā masu informācijas līdzeklī jāievēro Latvijas Republikas likumi un starptautiskās autortiesību normas.

18. pants. Izlaidumdati

Katra preses izdevuma laidienā jādod šādas ziņas:

- 1) izdevuma nosaukums, sērijizdevumiem — sērijas, apakšsērijas nosaukums un kārtas numurs,
- 2) izdošanas vieta un gads,
- 3) ziņas par atkārtotu izdevumu (neperiodiskajiem izdevumiem),
- 4) izdevējs (iestāde, organizācija, organizācijas reģistrācijas numurs, personas vārds, uzvārds),
- 5) redaktors (vārds, uzvārds), redakcija, tās adrese,
- 6) tipogrāfija, tās adrese, pasūtījuma numurs, iespieduma veids (tehnika),
- 7) izdevuma tirāža, cena, apjoms (uzskaite iespiedloksnēs),
- 8) reģistrācijas numurs reģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2006. un 30.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 14.02.2014.)

19. pants. Obligātie eksemplāri

Preses izdevumu obligātos eksemplārus nosūta iestādēm un organizācijām likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

20. pants. Publicētas informācijas materiālu glabāšana

Masu informācijas līdzekļu redakcijām ir pienākums trīs gadus pēc informācijas vai ziņas izplatīšanas dienas glabāt attiecīgos manuskriptus, televīzijas un radio raidījumu sagatavošanas un pārraidīšanas procesā radušos dokumentus.

21. pants. Nepatiesu ziņu atsaukšana un atvainošanās

Fiziskās vai juridiskās personas ir tiesīgas pieprasīt, lai masu informācijas līdzekļi atsauc par tām publicētās (pārraidītās) ziņas, ja tās neatbilst patiesībai. Citos goda un cieņas aizskaršanas gadījumos ir tiesības prasīt atvainošanos.

Iesniegums par nepatiesu ziņu atsaukšanu vai atvainošanos iesniedzams masu informācijas līdzekļa redaktoram sešu mēnešu laikā no nepatieso ziņu vai godu un cieņu aizskarošās informācijas publicēšanas (pārraidīšanas) dienas.

Iesniegumā precīzi norādāmas patiesībai neatbilstošās ziņas vai godu un cieņu aizskarošā informācija, to publicēšanas vieta (raidījums) un datums.

Masu informācijas līdzekļa redaktoram ir pienākums izskatīt iesniegumu septiņu dienu laikā no tā saņemšanas dienas.

Ja masu informācijas līdzeklim nav pierādījumu, ka publicētā (pārraidītā) informācija atbilst patiesībai, tam nekavējoties tā jāatsauc. Atsaukums vai atvainošanās jāpublicē tādā pašā šriftā, tajā pašā izdevuma nodaļā (raidījumā), kurā bija publicētas (pārraidītas) nepatiesās ziņas vai godu un cieņu aizskarošā informācija. Strīdus gadījumā ieinteresētā fiziskā vai juridiskā persona šo ziņu atsaukumu vai atvainošanos var pieprasīt tiesas ceļā.

Ja ar tiesas nolēmumu masu informācijas līdzeklim uzlikts par pienākumu atsaukt nepatiesās ziņas vai atvainoties, tas izdarāms saskaņā ar šā panta noteikumiem.

Masu informācijas līdzeklis var atteikties atsaukt izplatītās ziņas, ja tajās minētos faktus apstiprina tiesas spriedums.

Šā panta normas par nepatiesu ziņu atsaukšanu un atvainošanos elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir piemērojamas tiktāl, ciktāl Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums attiecīgos jautājumus nereglamentē citādāk.

(26.10.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2011. likumu, kas stājas spēkā 20.10.2011.)

22. pants. Informācijas avota noslēpums

Masu informācijas līdzeklis var nenorādīt informācijas avotu. Ja persona, kura sniegusi informāciju, prasa, lai tās vārds netiktu norādīts masu informācijas līdzeklī, šī prasība redakcijai ir saistoša.

Lai aizsargātu personas vai sabiedrības būtiskas intereses, tikai tiesa, ievērojot samērīgumu, var uzdot norādīt informācijas avotu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2001. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2002.)

IV nodaļa Žurnālists, tā tiesības un pienākumi

23. pants. Žurnālists

Par žurnālistu šajā likumā tiek uzskatīta persona, kura vāc, apkopo, rediģē vai citādā veidā sagatavo materiālus masu informācijas līdzeklim un kura ar to noslēgusi darba līgumu vai veic šo darbu masu informācijas līdzekļa uzdevumā, kā arī žurnālistu apvienību biedrs.

24. pants. Žurnālista tiesības

Žurnālistam ir tiesības:

- 1) vākt informāciju jebkādā ar likumu neaizliegtā veidā un no jebkura ar likumu neaizliegta informācijas avota,
- 2) izplatīt ziņas, izņemot tās, kas nav izplatāmas saskaņā ar šā likuma 7. pantu,
- 3) atrasties sabiedriski nozīmīgu notikumu vietās un, ziņojot no tām, izmantot arī oficiālos sakaru kanālus,
- 4) atteikties no materiāla sagatavošanas un publicēšanas, ja tas ir pretrunā ar viņa uzskatiem,
- 5) pirms publicēšanas svītrot savu parakstu zem materiāla, ja tā saturs rediģēšanas procesā ir sagrozīts.

Realizējot šajā pantā minētās tiesības, žurnālistam, ja nepieciešams, jāuzrāda Žurnālistu savienības biedra vai masu informācijas līdzekļa darbinieka apliecība vai to izsniegta pilnvara.

25. pants. Žurnālista pienākumi

Žurnālista pienākumi ir:

- 1) sniegt patiesu informāciju,

- 2) pirmo reizi publicējot izteikumu, pēc informāciju sniegušās personas vēlēšanās norādīt tā autoru,
- 3) informēt redaktoru, ka iesniegtais materiāls skar valsts vai citus ar likumu aizsargātus noslēpumus,
- 4) atteikties pildīt uzdevumu, kura veikšana saistīta ar likuma pārkāpšanu,
- 5) ievērot valsts, sabiedrisko organizāciju, uzņēmējsabiedrību (uzņēmumu) un personu tiesības un likumīgās intereses.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

26. pants. Akreditācija

Latvijas Republikas vai ārvalstu masu informācijas līdzekļi pēc saskaņošanas ar attiecīgo iestādi (turpmāk — akreditētājinstitūcija) var akreditēt tajā savus žurnālistus un citus pārstāvjus.

Akreditācija nodrošina iekļūšanu akreditētājinstitūcijas telpās, tiesības piedalīties akreditētājinstitūcijas rīkotajās atklātajās sēdēs, sapulcēs un citos pasākumos, kā arī saņemt stenogrammas, protokolus un citus dokumentus.

Ministru kabinets nosaka akreditācijas veidus un termiņus, uz kādiem piešķir akreditāciju, kā arī akreditēšanas kārtību un gadījumus, kad akreditāciju var atteikt, apturēt vai anulēt.

Ja iestāde atsaka, aptur vai anulē akreditāciju, lēmumu par to var apstrīdēt un pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Lēmuma apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(15.06.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

V nodaļa Atbildība par šā likuma pārkāpšanu

27. pants. Atbildības pamati

Par informācijas avota noslēpuma izpaušanu, žurnālista pienākumu izpildes traucēšanu vai šā likuma 7.pantā noteiktās informācijas publicēšanu vainīgās personas atbild Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā.

Par masu informācijas līdzekļu izgatavošanu un izplatīšanu bez reģistrācijas vai pēc to darbības izbeigšanas vainīgās personas atbild Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

28. pants. Kaitējuma atlīdzināšana

Kaitējums, arī morālais kaitējums, ko masu informācijas līdzeklis nodarījis fiziskajai vai juridiskajai personai, sniedzot nepatiesas ziņas, ceļot neslavu un aizskarot tās godu un cieņu, publicējot ziņas un informāciju, kuru publikācija aizliegta ar likumu, masu informācijas līdzeklim jāatlīdzina šai personai likumā noteiktajā kārtībā.

29. pants. Atbrīvošana no atbildības

Masu informācijas līdzekļi neatbild par nepatiesu ziņu izplatīšanu, ja tās satur:

- 1) oficiāli valsts varas un pārvaldes institūciju dokumenti, politisko un sabiedrisko organizāciju paziņojumi,
- 2) *(izslēgts ar 15.06.2017. likumu),*
- 3) amatpersonu publikācijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

VI nodaļa Starptautiskā sadarbība masu informācijas jomā

30. pants. Starptautiskie līgumi un vienošanās

Masu informācijas līdzekļu starptautisko sadarbību regulē līgumi un vienošanās, ko noslēgušas republikas augstākās valsts varas un pārvaldes institūcijas, masu informācijas līdzekļi, profesionālās žurnālistu organizācijas vai citas radošās savienības saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un starptautisko tiesību normām.

Pārejas noteikums

(15.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

Ministru kabinets līdz 2006.gada 30.septembrim izdod šā likuma 26.panta trešajā daļā minētos noteikumus.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

(19.12.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.01.2014.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes pamatlēmumu 2004/68/TI.

Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs A. GORBUNOVS

Latvijas Republikas Augstākās Padomes sekretārs I. DAUDIŠS

Rīgā 1990. gada 20. decembrī